

Дитинні

Юрій Гундарів

ВІРШІ ДЛЯ МАЛЕНЬКИХ І МАЙЖЕ ДОРΟΣЛИХ

А-БЕТ-КА

А

Візьму абетку — літер країна.
Які — головні? Які — командири?
Звичайно, У — моя Україна.
Звичайно, М — буква Мама і Миру.

БЕТ

Знову лунає сирени набат —
в темряві ночі ракети летять.
День на захист дітей...
День руїн і смертей?!

КА

Анастасія, Наталка і Макс
знають, що Д — Допомога.
А — захищає нас, це — АтаКмс.
Літера П — Перемога.

"ВЕМБЛІ"

Мені — вісім, два по чотири.
Ми отримали нову квартиру.
Допоки була без меблів —
величезна, нібито "Вемблі".

Я гасав на велосипеді,
у футбол грав у білих кедах.
Техніку мав філігранну,
наче сам Кріштіану...

А потім привезли шафи —
височенні жирафи.
Розляглися дивани —
розлогі гіпопотами.

Ще з'явилися якісь стелажі —
забили мій світ до межі...
Відтепер я не Кріштіану,
просто хлопчик звичайний.

БРАТИК

У нас народився братик,
я цьому безмежно радий.
Він гарний, лялька неначе:
удень — спить, уночі — плаче.
Мені виповнилось тільки п'ять,
а всі кажуть — ось старший брат!
Але став я ніби прозорим —
адже навколо нього всі хором.
Чую: "Не заважай, будь ласка!..."
Тож сижу і маюю коляску,
яку тримають батько і мати,
а у ній — мій маленький братик.

ТАТУ, ЩО ПОЧИТАТИ?

— Тату, що почитати —
чи Франца Кафку,
чи Кавабату?
— Та зачекай вже, доп'ю ось кавку...
А Кавабату —
ще ранувато!
— Мені ж минає...
— Та знаю, знаю...
Тож заспокойся —
почни із Джойса...
Жартую, милий,
починай із Забіли!

-Все ясно, тату...
Тож — Кавабату!

НОВЕНЬКА

Ніби одкровення,
вчительки слова:
"Ось у нас новенька!" —
кругом голова...

Стало враз світліше,
в серці скачуть вірші...
Ясно всім дівчатам —
краще помовчати.

Дівчинка руда,
наче сонця дар...
Ще й ім'я на щастя —
Настя.

БАБУСЯ

Не стало бабусі —
була і нема...
Лежать її буси,
пожовклий роман.
Стоять її капці,
висить он плащ...
І, наче у казці,
заплакав сам плач.
Природа — не в дусі,
безбарвний туман...
Не стало бабусі —
була і нема...

ЛІТЕРИ НА СНІГУ

Зів'ялим листям падають вірші...

Крокуєм паркетом блискучого льоду.
Тобі — вже дев'ять, мені — трішки більше.
Зима демонструє кришталеву вроду.

Сонце сліпить, що аж на очах сльози.
Тримаємо в рукавицях палиці лижні.
Ти зупиняєшся на самому розі
і металевим стрижнем виводиш лінії.

Здіймаєш бризок фонтан на бігу,
подібний крихітному кораблю...
Цілую очима літери на снігу:
"Тату, я тебе люблю!".

ХІБА ЦЕ ЗИМА?

Це що за зима,
якщо снігу нема?
Нащо ялинка,
як сирена лине?
Знов сидиш в укритті —
сум бетонних стін...
Чи будеш той торт
їсти в метро?..

Чи веселий цей вірш?
Не жалітимусь більш!
Певен — випаде сніг,
прийдуть райдужні сні,
знов засяє ялинка,
вікна вкриють крижинки,
а молитва до Бога
принесе перемогу.

ТВОЇ ПЛАНИ

Кілька хвилин на початку дня
розмірковуй про свої плани.
Хай буде справа лише одна,

але зроблена — бездоганно.

МОНА

У мене була кішка,
і звали її Мона.
Лягала до мене у ліжко —
під килим ховалась від грому.

У неї були очі,
наче якісь світлофори:
зелені — серед ночі,
а вдень — жовто-прозорі.

Ми разом з нею читали
і музику слухали разом...
А потім її не стало —
і щось обірвалося зразу.

Поклали її в коробку —
ту, що із-під взуття,
у цьому картонному гробику
зібрали її в небуття.

Так захотілося плакати,
та соромно було сліз,
коли металева лапа
рила в грудневій землі.

Тепер я один читаю,
а музику взагалі не слухаю.
Раніше не міг і представити —
на рівному місці й... туга...

Здавалося, це взагалі смішно!
Крадеться хвиля солона...
У мене була кішка,
і звали її Мона.

НАМАЛЮЙ ПЕРЕМОГУ!

Ось хлопчик малює: танк,
широка вільна дорога,
вгорі — синьо-жовтий стяг
і літери: "Перемога".

Цей хлопчик малює: танк,
широка вільна дорога...
А в серці лунає: "Так,
це попроси у Бога!.."

А в серці лунає: "Так,
ще чекати недовго..."
Ось хлопчик малює: танк,
у квітах вільна дорога...

КУЛЬБАБКА

Зруйновано. Знищено. Вбито.
Лиш сум, наче тінь, біля тебе...
Як вірити вже? Як любити?
Чи чує нас хтось там, на небі?

І вмиль припиняє дебати
хлопчик-кульбабка з телеекрану:
"На фронті б'ється мій батько,
а я маю битися з раком!"

Сльоза застилає очі —
ти мусиш тепер пам'ятати,
що десь із тобою поруч
б'ються кульбабка і тато.

МІНА

Мій батько загинув на фронті —
його розірвала міна...
Мені скоро вісім років,

тепер я в домі мужчина.

Мій батько — на стінці світлина:

квітка — в усміхненім роті...

Тепер я в домі мужчина.

Я битимусь теж на фронті.

УКРАЇНОЧКА

Гудуть сирени, працюють хаймерси,

хтось скиглить, що немає шансів...

Чи бачиш: тобі посміхається

дівчинка у вишиванці?